

Asia: VN/10659/2024

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025

Palveluluokitukseen ehdotetut muutokset

Erityisesti sosiaali- ja terveydehuollon palveluihin sekä hallinto- ja tukipalveluihin esityt muutokset

Uusia palveluluokkia 5525 Sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalvelut ja 5535 Pelastustoimen tukipalvelut ei pidä tehdä. Suurin osa palveluhuomautusten esimerkeissä mainituista asioista kirjataan nykyään suoraan varsinaisille palveluluokille ja sisäinen laskenta on jär-jestetty tämän mukaisesti. Jos nämä pitää kierrättää tukipalveluluokkien kautta, se aiheut-taa paljon ylimääräistä työtä, laskentaa ja uusia määrittämiä järjestelmiin. Järjestelmämuu-toksista aiheutuvia turhia kustannuksia tulee välttää.

Jaottelu 3 tukipalveluluokkaan on myös keinotekoinen. Suurin osa sosiaali- ja terveyden-huollon tukipalveluista on jo varsinaisilla palveluluokilla. Muut tukipalvelut eivät ole sosiaali- ja terveydenhuoltoa tai pelastustoimea, vaan ne kaikille yhteisiä tukipalveluita, esim. ajoneuvohallinta on hyvinvointialuetasolta toimintaa. Muutosta ei myöskään ehditä to-teuttaa vuoden 2025 alkuun mennessä, koska se vaatii kustannuspaikkarakenteen ja sisäi-sen laskennan periaatteiden merkittävää muuttamista.

Jos palveluluokat 5525 Sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalvelut ja 5535 Pelastustoimen tukipalvelut otetaan käyttöön, niille pitää lisätä sama teksti kuin palveluluokalla 5515 Toi-mialariippumattomat tukipalvelut: "Ostopalveluna hankittujen tukipalveluiden kustannuk-set voidaan kohdistaa myös suoraan palveluluokalle, jolloin tukipalveluluokkaa ei tarvitse käyttää." Jos esim. ostopalveluna hankitut ateriapalvelut pitää ensin kirjata tukipalveluihin ja sitten jakaa sisäisellä laskutuksella tai vyörytyksinä varsinaisille palveluluokille, niin tämä monimutkaistaa kulujen kirjaamista ja lisää käsin tehtävää kulujen kohdistamista. Palveluluokassa 5525 Sosiaali- ja terveydenhuollon tukipalvelut mainitaan esim. sairaankuljetus ja potilassiirrot. Sairaa-kuljetus on yksi osa ensihoitopalvelua. Se pitäisi ensin erottaa ensihoitopalveluista ja sitten vyöryttää tukipalveluilta takaisin ensihoitopalvelun palveluluokalle. Potilassiirrot kirjataan alueellamme suoraan varsinaisille palveluluokille. Tässäkin

tulee ylimääräistä työtä, jos ne pitää ensin kirjata tukipalveluille ja sitten vyöryttää varsinaisille palveluluokille.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueella tilavuokraus ulkopuolisille sisältyy kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaan toimintaan, ja on palveluluokkaa 6020 Yleiskatteisen toiminnan ulkopuolinen toiminta, yleisen toimialan tehtävät. Tilavuokraus ulkopuolisille sisältää myös sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tiloja, esim. laboratoriopalvelujen tilojen vuok-rauksen Fimlab Laboratoriot Oy:lle. Tämä tilavuokraus kirjautuu siis tällä hetkellä palvelu-luokalle 6020 eikä palveluluokalle 5255 Tilojen vuokraus ja maaomaisuuden hallinta, jonne se pitäisi laittaa palveluluokkamäärittysten perusteella. Tarkoittaako tämä ehdotus sitä, että sote-palveluiden tuottamiseen liittyvien tilojen vuokraus voidaan sisällyttää jatkossa yleis-katteiseen rahoitukseen eikä sitä katsota toimimiseksi kilpailluilla markkinoilla? Miten tulki-taan tilanne, jossa keittiötila on vuokrattu ulkoistetulle ateriapalvelun tuottajalle?

Kulujen ja tuottojen raportointi on mahdotonta palveluluokalla 2288 Vaativa moniammatillinen tuki. Asiantuntijaryhmän kokoonpano vaihtelee asiakkaan tarpeen mukaan, ja asian-tuntijat työskentelevät eri toimialoilla. Palvelun eurojen erottelemineen muusta toiminnasta on mahdotonta.

Yleisenä huomiona palveluluokittelu menee liian tarkaksi. Monen palveluluokan sisältö on niin pientä, että se ei ole kenenkään työntekijän pääasiallista työtehtävää, vaan työntekijät tekevät usean palveluluokan töitä. Kustannusten jakamineen vaatii käsin laskentaa tai arviointia.

Tililuetteloon ehdotetut muutokset

Erityisesti asiakasmaksukohtaiset ja perhehoidon tilit, ICT-tilit, lääkkeet ja hoitotarvikkeet (sisäiset tilit) sekä tulkkauspalvelut

Hyvinvointialueella on suurin osa ehdotetuista tileistä jo käytössä tilikartassaan, jolloin muutos ei laskujen ja kulujen käytännön kohdistuksen osalta olisi merkittävä. Muutokset vaativat kuitenkin järjestelmätekniisiä muutoksia raportoinnin taustalle, mikä aiheuttaa kustannuksia. Erityinen haaste voi olla ehdotuksen mukainen ICT-tilien erittely laskuilta, ei-kä ehdotusta näiden tilien osalta kannateta. Ehdotettujen uusien tilien sisältöjä tulisi mää-ritellä selkeästi. Mikäli tällä muutoksella halutaan parantaa ICT-kustannusten vertailtavuut-ta hyvinvointialueiden kesken, on hyvä huomata, että palveluiden järjestämismalli vaikuttaa vertailtavuuteen merkittävästi (paljonko alueella on omaa ict-henkilöstä ja palvelua, paljonko ulkoistettua toimintaa).

Yhteisöt ja yksiköt / HTOLA

Hankintalain mukaisten sidosyksikköjen raportointi

HTOLT-raportointikokonaisuuden jakamineen kahdelle tilikaudeksi ei lisää merkittävästi työmäärää, mutta tulevan kauden tapahtumia ei aina pystytä ennustamaan.

Mikäli sidosyksikköraportointia laajennetaan, tulisi antaa selvät ohjeistukset sidosyksikköaseman määrittämisestä.

Muut huomiot

Tähän voit kirjoittaa kaikki muut huomiot ehdotetuista muutoksista

HHYTT-raportille on esitetty lisäyksiä vammaispalvelulain mukaisten palveluiden kustannusten erittelyyn. Muiden paitsi hengityslaitteen varassa elävälle henkilölle myönnetyn taloudellisen tuen osalta kustannusten erittely on hankalaa. Palvelun myöntämisen päätös pystytään toteuttamaan, mutta kustannusten kohdistaminen tietyn tyyppisiin päätöksiin ei tällä hetkellä ole mahdollista.

Aluevaalien toimittaminen ja aluepoliittiset elimet -luokan toiminta on alueellamme osa aluehallituksen toimialaa, jotka kustannukset vyörytetään edelleen toimialoille. Näiden yksiköiden lisäys erillisenä raportointikokonaisuuksiin pirstaloi sisäistä laskentaa, koska näiden kustannuspaikkojen kustannuksia ei voisi kohdentaa edelleen toimialoille, kuten muut toimialan kustannukset kohdistetaan. Lisäksi ennusteiden laatiminen tällä tasolla on turhaa ajankäyttöä. Talouden ennusteet laaditaan merkittävästi suuremmista koko-naisuuksista kuin yksittäisistä kustannuspaikoista. Vaihtoehtoisesti esitämme, että nämä kustannukset pyydetään erittelemään esim. HHYTT -raportilla.

Yleisenä huomiona, että pakollisiin raportointikokonaisuuksiin ei tule tehdä jatkuvia muutoksia ja tarkennuksia. Muutokset aiheuttavat aina lisäkustannuksia, koska ne vaikuttavat useiden tietojärjestelmien määrittäisiin ja taustoihin.

Viljakainen Maarit

Päijät-Hämeen hyvinvointialue - talousjohtaja Antti Niemi